

Czwartek, 5 października 2017 r.

P8_TA(2017)0382

Sprawy przywódców Tatarów krymskich Achtema Czijgoza, Ilmiego Umerowa i dziennikarza Mykoły Semeny

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 5 października 2017 r. w sprawie spraw przywódców Tatarów krymskich Achtema Czijgoza, Ilmiego Umerowa i dziennikarza Mykoły Semeny (2017/2869(RSP))

(2018/C 346/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając układ o stowarzyszeniu między UE a Ukrainą oraz pogłębioną i kompleksową strefę wolnego handlu,
 - uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Ukrainy i Krymu, w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa oraz w sprawie Partnerstwa Wschodniego, w szczególności rezolucję z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie układów o stowarzyszeniu / pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu z Gruzją, Mołdawią i Ukrainą⁽¹⁾, rezolucję z dnia 4 lutego 2016 r. w sprawie stanu poszanowania praw człowieka na Krymie, w szczególności sytuacji Tatarów krymskich⁽²⁾, rezolucję z dnia 12 maja 2016 r. w sprawie Tatarów krymskich⁽³⁾ oraz rezolucję z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie ukraińskich więźniów w Rosji oraz sytuacji na Krymie⁽⁴⁾,
 - uwzględniając raport Biura Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka z dnia 25 września 2017 r. dotyczący sytuacji w zakresie praw człowieka w czasowo okupowanej Republice Autonomicznej Krymu i mieście Sewastopol (Ukraina),
 - uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ 68/262 z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie integralności terytorialnej Ukrainy oraz rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ 71/205 z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w Republice Autonomicznej Krymu i w mieście Sewastopol (Ukraina),
 - uwzględniając decyzje Rady o kontynuacji sankcji nałożonych na Federację Rosyjską w związku z nielegalną aneksją Półwyspu Krymskiego,
 - uwzględniając międzynarodowe prawo humanitarne, w szczególności jego przepisy dotyczące terytoriów okupowanych oraz traktowania i ochrony ludności cywilnej,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że liczne wiarygodne raporty, w tym najnowszy raport Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka, zawierają dowody na coraz częstsze przypadki naruszania praw człowieka na Krymie, dotyczące przedstawicieli Tatarów krymskich, dziennikarzy, pracowników mediów, blogerów i zwykłych obywateli, którzy wypowiadają się przeciwko rosyjskiej okupacji lub po prostu próbują dokumentować okropności popełniane przez faktyczne władze;
- B. mając na uwadze, że w raporcie Biura Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka z dnia 25 września 2017 r. dotyczącym sytuacji w zakresie praw człowieka w czasowo okupowanej Republice Autonomicznej Krymu i mieście Sewastopol (Ukraina) stwierdza się, iż „udokumentowano poważne przypadki łamania praw człowieka, takie jak arbitralne aresztowania i zatrzymania, wymuszone zaginięcia, brutalne traktowanie i tortury oraz co najmniej jeden przypadek egzekucji pozasądowej”;
- C. mając na uwadze, że za wyrażanie sprzeciwu wobec nielegalnej aneksji Półwyspu Krymskiego przywódca Tatarów krymskich i wiceprzewodniczący Medżlisu Ilmi Umerov został skazany na karę dwóch lat pozbawienia wolności na podstawie art. 280 ust. 1 rosyjskiego kodeksu karnego, dotyczącego publicznego wzywania do działań mających na celu naruszenie integralności terytorialnej Rosji;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0018.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0043.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0218.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0087.

Czwartek, 5 października 2017 r.

- D. mając na uwadze, że wiceprzewodniczący Medżlisu Achtem Czijgoz został skazany na osiem lat pozbawienia wolności za „organizację masowych zamieszek” w dniu 26 lutego 2014 r.;
- E. mając na uwadze, że dziennikarz Mykoła Semena otrzymał karę pozbawienia wolności w zawieszeniu na okres dwóch i pół roku oraz trzyletni zakaz prowadzenia działalności dziennikarskiej na podstawie art. 280 ust. 1 rosyjskiego kodeksu karnego, dotyczącego publicznego wzywania do działań mających na celu naruszenie integralności terytorialnej Rosji;
- F. mając na uwadze, że niedawne orzeczenia sądowe świadczą o instrumentalnym wykorzystywaniu systemu sądowego jako narzędzia politycznego do represjonowania przeciwników rosyjskiej aneksji Półwyspu Krymskiego;
- G. mając na uwadze, że istnieją doniesienia o różnych przypadkach uprowadzeń, wymuszonych zaginięć, a także stosowania tortur oraz okrutnego i poniżającego traktowania w ośrodkach przetrzymywania; mając na uwadze, że stosowano tortury w celu uzyskania fałszywych dowodów winy; mając na uwadze, że zarzuty te nie zostały dotychczas odpowiednio zbadane;
- H. mając na uwadze, że na Krymie prowadzone są na dużą skalę wywłaszczenia nieruchomości publicznych i prywatnych bez odszkodowania i poszanowania przepisów międzynarodowego prawa humanitarnego, które chronią własność przed zajęciem lub zniszczeniem;
- I. mając na uwadze, że wraz z zamknięciem mediów przestrzeń, w której może działać społeczeństwo obywatelskie na Krymie, znacznie się skurczyła, co niewspółmiernie wpłynęło na społeczność Tatarów krymskich, ich prawo do informacji i prawo do zachowania własnej kultury i tożsamości;
- J. mając na uwadze, że aneksja Krymu przez Federację Rosyjską jest bezprawna i stanowi pogwałcenie prawa międzynarodowego i porozumień europejskich podpisanych zarówno przez Federację Rosyjską, jak i Ukrainę, zwłaszcza Karty ONZ, aktu końcowego z Helsinek, memorandum budapeszteńskiego z 1994 r. i traktatu o przyjaźni, współpracy i partnerstwie między Federacją Rosyjską a Ukrainą z 1997 r.;
- K. mając na uwadze, że podczas trwania aneksji Federacja Rosyjska ma ponosić odpowiedzialność za ochronę ludności i obywateli Krymu za pośrednictwem obecnych w regionie faktycznych władz;
1. potępia wyroki skazujące wydane na przywódcę Tatarów krymskich i wiceprzewodniczącego Medżlisu Ilmiego Umerova, wiceprzewodniczącego Medżlisu Achtema Czijgoza oraz dziennikarza Mykołę Semenę; domaga się unieważnienia tych wyroków oraz natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia Ilmiego Umerova i Achtema Czijgoza, a także natychmiastowego i bezwarunkowego wycofania wszystkich zarzutów wobec Mykoły Semeny;
 2. zdecydowanie potępia surowe wyroki dla przywódców społeczności Tatarów krymskich i innych osób sprzeciwiających się rosyjskiej aneksji Krymu, takich jak Uzair Abdullajew, Tejmur Abdullajew, Zewri Absejtow, Rustem Abiltarow, Muslim Alijew, Refat Alimow, Ali Asanow, Wołodimir Bałuch, Inwer Bekirow, Ołeksij Bessarabow, Hlib Szablj, Ołeksij Czyrnij, Mustafa Dehermendzi, Emil Dżemadenow, Arsen Dżepparow, Wołodimir Dudka, Pawło Gryb, Rustem Ismaïłow, Mykoła Karpiuk, Stanisław Kłyh, Andrij Kołomijec, Ołeksandr Kołczenko, Ołeksandr Kostenko, Emir-Usein Kuku, Serhij Łytwynow, Enwer Mamutow, Remzi Memetow, Jewhienij Panow, Juri Primow, Wołodimir Prisicz, Ferat Sajfullajew, Eider Sałedinow, Ołeh Sencow, Wadim Siruk, Ołeksij Stohnij, Redwan Sulejmanow, Roman Suszczenko, Mykoła Sziptur, Dmytro Szytbylikow, Wiktor Szur, Rustem Wajtow, Walentyn Wygowski, Andrij Zachtej i Rusłan Zejtullajew, które to wyroki wydano w farsowych postępowaniach sądowych na podstawie wątpliwych zarzutów; domaga się uchylecia orzeczeń sądowych dotyczących tych osób oraz natychmiastowego uwolnienia zatrzymanych;
 3. potępia dyskryminacyjną politykę stosowaną przez tzw. władze wobec, w szczególności, społeczności tubylczej Tatarów krymskich, potępia naruszanie ich praw własności, a także nasilające się zastraszanie tej społeczności i wszystkich tych, którzy sprzeciwiają się rosyjskiej aneksji, w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym;
 4. uważa, że wprowadzenie zakazu działania Medżlisu i uznanie go za organizację ekstremistyczną w dniu 26 kwietnia 2016 r., a także wprowadzenie zakazu powrotu na półwysep dla przywódców tatarskich poważnie naruszyło prawa Tatarów krymskich; stanowczo ponawia wezwanie do natychmiastowego uchylecia odnośnych decyzji i ich skutków oraz do przestrzegania wydanego w dniu 19 kwietnia 2017 r. przez Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości postanowienia w sprawie środków tymczasowych w ramach postępowania wszczętego przez Ukrainę przeciwko Federacji Rosyjskiej, w którym stwierdza się, że Federacja Rosyjska musi „powstrzymać się od utrzymywania bądź nakładania ograniczeń utrudniających społeczności Tatarów krymskich zachowanie jej instytucji przedstawicielskich, w tym Medżlisu”;

Czwartek, 5 października 2017 r.

5. przypomina, że stosowanie represji i aktów prawnych dotyczących ekstremizmu, terroryzmu i separatyzmu doprowadziło do poważnego pogorszenia się sytuacji w zakresie praw człowieka na Półwyspie Krymskim oraz do powszechnego naruszania wolności słowa i wolności zrzeszania się; zwraca także uwagę, że na Półwyspie Krymskim narzucanie siłą rosyjskiego obywatelstwa stało się normą, a podstawowe wolności nie są gwarantowane; domaga się unieważnienia dyskryminującego ustawodawstwa i podkreśla pilną potrzebę pociągnięcia do odpowiedzialności winnych naruszeń praw człowieka i nadużyć na półwyspie;

6. zdecydowanie potępia powszechną praktykę przenoszenia zatrzymanych w odległe regiony Rosji, gdyż poważnie utrudnia im to kontakt z rodziną i przyjaciółmi oraz ogranicza możliwości monitorowania ich sytuacji przez organizacje praw człowieka; podkreśla, że praktyka ta narusza obowiązujące ustawodawstwo rosyjskie, w szczególności art. 73 kodeksu postępowania karnego, zgodnie z którym orzeczoną karę należy odbyć w regionie, w którym skazany ma miejsce zamieszkania lub w którym wydano wyrok;

7. wzywa ESDZ i delegaturę UE w Rosji, aby dokładnie śledziły trwające procesy sądowe i zwracały uwagę na to, jak traktuje się zatrzymanych; wyraża szczególne zaniepokojenie doniesieniami o represyjnym stosowaniu leczenia psychiatrycznego; oczekuje, że delegatura UE, ESDZ oraz ambasady państw członkowskich będą uważnie śledzić te postępowania sądowe oraz że będą zabiegać o kontakty z zatrzymanymi przed procesami sądowymi, w ich trakcie i po nich;

8. wzywa Europejski Trybunał Praw Człowieka do rozpatrzenia w trybie jak najbardziej priorytetowym wszystkich wniosków o przyznanie zadośćuczynienia z Krymu, gdyż rosyjski krajowy system sądowy nie może przewidywać i nie przewiduje środków odwoławczych w tych sprawach;

9. potępia represje wobec niezależnych mediów reprezentujących mniejszości i wzywa władze rosyjskie do powstrzymania się od wprowadzania przeszkód prawnych i administracyjnych dla funkcjonowania tych mediów;

10. apeluje o to, aby międzynarodowi obserwatorzy praw człowieka, w tym wyspecjalizowane struktury ONZ, OBWE i Rady Europy, miały nieograniczony dostęp do Półwyspu Krymskiego w celu zbadania sytuacji na tym terenie, a także apeluje o ustanowienie niezależnych mechanizmów monitorowania; popiera inicjatywy podejmowane przez Ukrainę w celu rozwiązania tych problemów na forum Rady Praw Człowieka i Zgromadzenia Ogólnego; wzywa ESDZ oraz Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej ds. Praw Człowieka do stałego obserwowania sytuacji w zakresie praw człowieka na Półwyspie Krymskim oraz do informowania na bieżąco Parlamentu;

11. wzywa Komisję do wspierania projektów i inicjatyw mających na celu poprawę kontaktów międzyludzkich, a także projektów służących budowaniu pokoju, rozwiązywaniu konfliktów, pojednaniu i dialogowi międzykulturowemu, w tym na Krymie; zachęca do unikania przeszkód biurokratycznych i do stosowania bardziej elastycznego podejścia, które umożliwi łatwiejszy dostęp do półwyspu obserwatorom międzynarodowym, w tym parlamentarzystom, w uzgodnieniu z Kijowem i z zastrzeżeniem, że nie należy tego interpretować jako uznanie aneksji;

12. podkreśla, że należy wprowadzić środki ograniczające wobec wszystkich osób odpowiedzialnych za poważne naruszenia praw człowieka, w tym rosyjskich i krymskich urzędników bezpośrednio odpowiedzialnych za oskarżenie i skazanie Achtema Czijgoza, Mykoły Semeny i Ilmiego Umerowa, oraz że środki te powinny obejmować zamrożenie aktywów w unijnych bankach i zakaz wjazdu na terytorium Unii Europejskiej; ponownie wyraża poparcie dla decyzji UE o zakazie importu z Krymu i ograniczeniu eksportu niektórych towarów i technologii na Krym, a także inwestycji, handlu i świadczenia usług na Krymie;

13. ubolewa nad trudną sytuacją dzieci na Krymie, dorastających bez ojców, którzy zostali nielegalnie pozbawieni wolności jako de facto więźniowie polityczni, a niektórzy zostali przeniesieni do odległych części Federacji Rosyjskiej; uważa, że stanowi to rażące naruszenie międzynarodowego prawa praw człowieka, praw dziecka i międzynarodowych zobowiązań Federacji Rosyjskiej, takich jak np. zobowiązania wynikające z konwencji ONZ o prawach dziecka; wzywa władze rosyjskie i faktyczne władze Krymu do umożliwienia wyżej wymienionym osobom regularnych kontaktów z członkami ich rodzin, zwłaszcza małoletnimi;

14. przypomina władzom rosyjskim, że jako de facto władze okupacyjne sprawujące faktyczną kontrolę nad Krymem są w pełni odpowiedzialne za ochronę obywateli krymskich przed arbitralnymi środkami sądowymi i administracyjnymi, a z tego samego powodu zobowiązane są na mocy międzynarodowego prawa humanitarne do zapewnienia ochrony praw człowieka na półwyspie;

Czwartek, 5 października 2017 r.

15. popiera suwerenność, niepodległość, jedność i integralność terytorialną Ukrainy w granicach uznanych przez społeczność międzynarodową i stanowczo potwierdza, że potępia bezprawną aneksję Republiki Autonomicznej Krymu i miasta Sewastopol przez Federację Rosyjską; popiera politykę UE i jej państw członkowskich, aby nie uznawać nielegalnej aneksji Półwyspu Krymskiego i nałożyć w związku z tym środki ograniczające; wyraża głębokie zaniepokojenie dokonywaną na dużą skalę militaryzacją Półwyspu Krymskiego przez Rosję, co stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa regionalnego i ogólnoeuropejskiego;

16. zobowiązuje swego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, państwom członkowskim, prezydentowi Ukrainy, rządowi i parlamentowi Ukrainy oraz rządowi i parlamentowi Federacji Rosyjskiej, Zgromadzeniu Parlamentarnemu Rady Europy oraz Zgromadzeniu Parlamentarnemu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Medżlisowi Tatarów krymskich oraz sekretarzowi generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych.
